

На мою думку, "Крути 1918" є потужною стрічкою, яка не лише відтворює історичну подію, а й передає дух національного відродження та боротьби українців за свою незалежність. Це фільм про мужність, самопожертву та надію, який відлунує в серцях кожного, хто цікавиться історією України та прагне зрозуміти її багатогранне минуле. Стрічка залишає сильне враження і нагадує про важливість пам'ятати подвиг тих, хто віддав життя заради майбутнього.

Кляп Дмитро Андрійович
Науковий керівник – канд. істор. наук Лапченко А.С.
Державний біотехнологічний університет

ІСТОРИЧНІ ПОДІЇ ТА РЕПРЕСІЇ У ФІЛЬМІ «ВІРИТИ»

У наш час не часто можна побачити фільми, присвячені захисту свободи віросповідання, але українська пам'ять про події минулого століття не дозволяє мовчати про переслідування християн у найбільшій на той час атеїстичній державі. Стрічка «Вірити» базується на реальних подіях України 1920-х, коли на Поділлі прийшли комуністи, і розпочалася кампанія активної боротьби з вірою. Більшість населення не сприймала атеїстичну більшовицьку пропаганду, а тому комуністи просували безбожництво звичним способом – за допомогою сили й репресій.

У фільмі «Вірити» глядач бачить долю як однієї родини, що постраждала від репресій, так і загальну ситуацію раннього СРСР. В ті часи людей позбавляли будь-якої можливості сповідувати християнство, а тим паче передавати віру дітям. Священики ставали жертвами революційного терору.

Події фільму розгортаються в Радянській Україні, на Вінниччині. У 1953 році головний герой Петро повертається після 30 років ув'язнення в Сибірі додому, до своєї сім'ї. А далі флешбек переносить сюжет в 1920-ті роки. Саме тоді почались драматичні події, коли до влади прийшли комуністи. Вони агітували людей приймати ідеї радянської влади, відмовившись від Бога та віри і організували руйнацію храмів. Петро зі своєю сім'єю та односельчанами були свідками та учасниками тих подій, що стали великим випробуванням віри.

Розстріл священиків є першою і символічною сценою. Це протистояння між двома світами та системами. Перед обличчям терору всі конфесії рівні: тут і католики, і греко-католики, і православні. "Ця сцена будує символічну експозицію фільму – це холодний образ того часу, коли під прес радянської системи підпадали люди, які мали інші погляди та переконання, які вірили в Бога. Зрозуміло, що для тодішньої атеїстичної системи найбільш небезпечними були священнослужителі". Саме вони зазнали найбільших репресій. Початок фільму ілюструє ті страшні часи, які пережили люди.

Сцена на кладовище не лише показує священне місце молитви впродовж багатьох років переслідувань. Вона розказує також і про те, що безбожна влада робила з людьми, які молилися на цвинтарі, а також і з самими цвинтарями, адже безліч з них, зрівняли з землею, побудували на їхньому місці дороги, а людські тіла не лише ховали безіменно, як це відбувається тепер під час війни на сході України, їх також кидали у спільні могили. Слід усім нам пам'ятати, що багато католиків померли, і жодних нагадувань про них не збереглося, жоден хрест не стоїть на їхніх могилах, бо тогочасний режим цілеспрямовано нищив кладовища. Говорили, що це робилося задля розширення територій міст та колгоспних земель, але насправді влада хотіла знищити хрести і віддалити від людей думку про смерть та вічне життя.

Висновок: фільм стає вражаючим викриттям злочинів проти віри, наводячи нас на стежку подій, що обтяжують людські серця і віру в гідність. Крізь об'єктив камери розкривається глибока трагедія, коли віруючі стають об'єктом неправомірної переслідуваності. Фільм допомагає глядачеві відчути належну емпатію до героїв, які стикаються з безпідставними терористичними актами та втратами. Режисер вправно поєднує

реалізм і художественність, викликаючи не лише обурення від несправедливих подій, а й заохочуючи задуматися про важливість свободи віросповідання та толерантності в сучасному суспільстві. "Вірити" - це не лише кінопроект, але й актуальна та потужна рефлексія над вірою, яка призиває до злагоди та поваги різноманіття в інтересах гуманізації суспільства. Фільм повинен показати людям що поки вони будуть боротися за свою віру вона не загине і буде процвітати завжди.

Козлова Катерина Віталіївна
Науковий керівник – канд. істор. наук, проф. Міносян А.С.
Державний біотехнологічний університет

УКРАЇНСЬКІ КОМПОЗИТОРИ XVIII – XIX СТОЛІТТЯ

Видатні українські композитори XVIII – XIX століття зробили значний внесок у музиці та у розвиток мистецтва взагалі. В історії української музичної культури другу половину XVIII ст. називають «золотим віком української музики». У цей період досягає вершин хорова творчість блискучого тріо українських композиторів Максима Березовського, Артемія Веделя і Дмитра Бортнянського. Основоположником жанру духовного хорового концерту був Максим Березовський — композитор, диригент, співак, класик європейської музики. Народився у Глухові на Сумщині в козацькій родині. Вищу освіту здобув у Києво-Могилянській академії. 1769 року відряджений до Італії на навчання у Болонській філармонічній академії. Він створив оперу «Демофонт» і сонату для скрипки і чембало. Його музика поєднувала традиції західноєвропейської (італійської) музики з елементами української мелодики. Духовні музичні твори Березовського охоплюють Літургію, причасні вірші, хвалебну пісню і ряд концертів, із яких збереглася лише невелика частина.

Дмитро Бортнянський — класик хорової музики, реформатор церковного співу. Народився в Глухові. Навчався у Італії протягом десяти років. Він був першим композитором, музичні твори якого почали виходити друком. Він написав понад 100 хорових творів, декілька опер та інших творів світських жанрів, зокрема Концертну симфонію, концерт для чембало з оркестром, сонати тощо. Видатний композитор Станіслав Людкевич у своїй статті закликав українських музикантів розвивати традиції, закладені Бортнянським, «глибше і ґрунтовніше зануритися у велику культурну скарбницю, що зосереджена в творах Бортнянського, знайти в ній джерела й основи нашого відродження». Вплив творчості Бортнянського спостерігається у творчості видатних українських композиторів Миколи Лисенка, Кирила Стеценка, Михайла Вербицького, Миколи Леонтовича, Миколи Дремлюги, Лева Ревуцького, Климентія Домінчена, Бориса Лятошинського тощо.

Артемії Ведель — композитор, диригент, співак (тенор), скрипаль, педагог. Народився у сім'ї київського багатого міщанина. Ведель навчався у Києво-Могилянській академії. Згодом Артемії Ведель переїхав до Харкова, організував новий намісницький хор і оркестр, викладав спів і музику в Казенному училищі при Харківському колегіумі. У Харкові його дуже високо цінували. Але поступово культурно-мистецьке життя Харкова занепадає. У церквах забороняють співати духовні концерти, забороняють поширені в Україні канти й колядки. Сам митець за життя зазнав переслідувань. Твори Веделя тривалий час були заборонені і поширювалися в рукописах, їх знали й виконували, незважаючи на заборону. Видатний композитор Д. Бортнянський відгукувався про Веделівські вокальні класи як про «музичну академію».

Семен Степанович Гулак-Артемівський — український композитор, співак, баритон (бас-баритон), драматург, племінник письменника П.П.Гулака-Артемівського, близький друг Тараса Шевченка. Народився на хуторі Гулаківщина. Захоплювався музикою Дмитра Бортнянського та Артемія Веделя. Його перу належать вистави «Картина степового життя циган», «Українське весілля», «Ніч напередодні Іванова дня», основою яких була українська